

DR. ÁDER JÁNOS
KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK ÚR

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr!

Az Országgyűlés a mai, december 15-i ülésnapján kivételes eljárásban fogadta el az *egyes törvényeknek a gazdasági növekedéssel összefüggésben történő módosításáról* szóló T/8196. számon benyújtott törvényjavaslatot, amelynek salátatörvény jellege, illetve elfogadásának módja súlyosan sérti a parlamentáris demokrácia elveit, valamint közjogi szempontból is aggályosnak tekinthető, és tartalmában ellenétes az Alaptörvény környezet védelmére vonatkozó rendelkezéseivel.

A) Az előterjesztő a törvényjavaslat, immár elfogadott törvény (továbbiakban: Törvény), mint az „újépítésű lakások” után fizetendő általános forgalmi adót csökkentő indítványt mutatta be mind a nyilvánosságnak, mind az Országgyűlésnek. Ezzel szemben a Törvény 32 §-ából csupán három § és a 2. melléklet tartalmaz az általános forgalmi adóra vonatkozó rendelkezéseket. A Törvény rendelkezéseinek többségének sem az „újépítésű lakások áfájával”, sem a címben szereplő „gazdasági növekedéssel” és a gazdaságpolitikával nincs összefüggésben. Ehelyett az „áfa-csökkentés” leple alatt többek között újraszabályozza a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztást, elhalasztja az elektronikus ügyintézésre vonatkozó szabályok kötelező alkalmazását, lazítja a mozik üzemeltetésre vonatkozó törvényi feltételeket. A módosított rendelkezések nemcsak az „áfa-csökkentéssel” és a törvényjavaslat címében megjelölt szabályozási tárgykörrel, de egymással sincsenek semmilyen összefüggésben.

Megállapítható tehát, hogy a Kormány egy tipikus salátatörvényt nyújtott be, amit ráadásul kivételes eljárásban egy napon belül fogadott el az Országgyűlés. A „salátatörvények” gyakorlata közjogi szempontból is aggályos. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az egymással logikai kapcsolatban nem álló, csupán a törvényszerkesztésben egymás mellé kerülő törvényfüzerek *„a törvényalkotásban ritkán előforduló, kényszerzülte kivétel lehet csupán, nem pedig a törvényalkotás körében szélesebb körben alkalmazott modell”*. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Országgyűlés „törvénygyári” működésében számos olyan anomália jelentkezik, amely a megfontolt és minőségi törvényalkotást szolgáló biztosítékok kiüresítését eredményezheti.

Az előző évben már Ön is megtapasztalta, milyen az, amikor salátatörvényben történik meg alapjog korlátozása. Ön 2015. január 14-én közzétette „A közös hibát közösen kell helyrehoznunk” című, a parlamenti pártok frakcióvezetőihez írott üzenetét:

„És hibáztam én is, mert magam sem figyeltem fel erre a „salátatörvény”-be rejtett környezetvédelmi képtelenségre. Ez az eset két tanulsággal is jár. Az egyik az, hogy a közös hibát közösen kell helyrehoznunk. Ezért arra kérem, hogy támogassa azokat a törvényhozás munkáját érintő kezdeményezéseket és szakmai egyeztetéseket, amelyek az ebben a kérdésben szükségessé vált mielőbbi korrekcióra irányulnak. A másik tanulság pedig az, hogy 25 év után elérkezett az idő arra, hogy belássuk, az Országgyűlésnek végre szakítania kell a „salátatörvény”-alkotás rossz gyakorlatával.”

B) A 2015. december 15-i ülésen elfogadott salátatörvény újból környezetvédelmi képtelenséget állított elő. A Törvény 3. alcíme *az épített környezet alakításáról és védelméről* szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt módosítja. Ezek szerint a 300 m² hasznos alapterületnél kisebb lakóépületek építésére vadonatúj szabályok vonatkoznak majd már 2016. január 1-től. Amellett, hogy egy ilyen épületet akár 10 éven keresztül lehet építeni, nem vonatkoznak rá a helyi építési szabályzat egyes rendelkezései. Érdeemes az építésügyi törvényt segítségül hívni a szabályozási szándék megértéséhez, az indoklás ugyanis pusztán leírja, de valójában nem magyarázza meg, hogy milyen mögöttes szándék húzódik meg a sietős átalakítás mögött.

Az építésügyi törvény értelmező rendelkezése szerint „[h]elyi építési szabályzat: az építés rendjét a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító települési (fővárosban a kerületi) önkormányzati rendelet, a Duna-parti építési szabályzat és a Városligeti építési szabályzat.” A helyi építési szabályzat rendelkezései közül a Törvény 3. §-a alapján a bejelentett építkezés során többet nem kell figyelembe venni, hiszen a Törvény megállapítja, hogy melyek azok a rendelkezések, amelyeket kizárólag alkalmazni kell ilyen esetben:

„(2) A 33/A. § (1) bekezdésében meghatározott épület építésével összefüggésben a helyi építési szabályzat rendelkezései közül kizárólag az építési telek

a) megengedett legnagyobb beépítettségét,

b) megengedett legnagyobb építménymagasságát vagy beépítési magasságát,

c) szabályozási vonalát, és

d) beépítési módját vagy építési helyét

kell figyelembe venni.”

A felsorolás zárt, így azt az Étv. 13. § (1) bekezdésével összevetve nyilvánvaló, hogy ez alaptörvény-ellenes helyzetet idéz elő. Az Étv. 13. § (1) bekezdése ugyanis rögzíti: „[a]z építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos

helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítania”.

Ennek megfelelően a helyi építési szabályzat elemi részét képezhetik a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmére vonatkozó követelmények. A Törvény már idézett rendelkezése alapján ezeket a követelményeket nem pusztán nem szükséges, hanem nem is lehet figyelembe venni.

Azzal, hogy a Törvény szerinti építési engedélyezési eljárás során a környezetvédelem nem kap szerepet, csökken a környezetvédelem elért szintje, ezáltal a szabályozás sérti az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdését.

Szóvá kell tenni azt is, hogy a Kormány rendeletben állapíthatja majd meg a bejelentéshez kötött építkezéshez kapcsolódó részletes szabályokat. Ehhez a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. 5. §-át sértő felhatalmazó szabályt iktat be a Törvény: a Kormánynak az új eljárás „részletes szabályait” kellene rendeletben megállapítania. A felhatalmazó szabálynak ugyanis a majdani rendelet tárgyát a „kapcsolatos” kifejezéssel, kereteit pedig a „részletes” jelzővel sikerült megállapítania. Ha a felhatalmazás ilyen „erőtéljes”, a jogalkotói hatáskör tisztázatlansága folytán a megalkotandó norma eleve közjogilag érvénytelen lesz.

Tisztelt Elnök Úr!

Kérjük, hogy az Alaptörvény adta feladat- és hatásköréből fakadóan lépjen fel a salátatörvények ellen, vétózza meg a tartalmában is alaptörvény-ellenes törvényt, többek között a jövő nemzedékek védelme érdekében.

Tisztelettel,

Budapest, 2015. december 15.

Tóbiás József
pártelnök